

SŁAWOMIR WIECZOREK

Na froncie muzyki

Socrealistyczny dyskurs
o muzyce w Polsce
w latach 1948–1955

Wrocław 2014

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Spis treści

Wprowadzenie	9
Rozdział I • Zagadnienia wstępne	
1. Przedmiot pracy	15
2. Inspiracje teoretyczne i metodologiczne	19
3. Źródła do badań	24
4. Stan badań	26
Rozdział II • Hierarchiczny układ wypowiedzi w dyskursie o muzyce współczesnej	
1. Mentorzy i ustawiacze — formułowanie norm i dyrektyw	39
1.1. „...czas wielki, by postawić u nas zagadnienie”	39
1.2. „...można dziś wymagać od naszych kompozytorów”	42
1.3. „...kierunek wytyczony jest jasno i cel musi zostać osiągnięty”	46
1.4. „...nie ma przejścia z języka modernistycznego do języka realistycznego”	56
1.5. „...epigonizm pozostaje epigonizmem, czy dotyczy Moniuszki czy też Hindemitha”	64
1.6. „...nie należy wysnuwać wniosku, że teraz można robić, co się komu żywnie podoba”	65
1.7. „...powinniśmy popierać, kultywować i kształtować nawet muzykę wielostopniową”	73
2. Mentorzy i ustawiacze — udzielanie nagan i pochwał	77
3. Egzekutorzy — wypominanie błędów	89
Rozdział III • Egzegeza i legitymizacja racjonalizacyjna w dyskursie o estetyce i teorii muzyki	
1. Egzegeza Leninowskiej teorii odbicia	102
2. Egzegeza Stalinowskiej koncepcji języka	119
3. Egzegeza Stalinowskiej charakterystyki praw naukowych	132
Rozdział IV • Hagiografia i legitymizacja narracyjna w dyskursie o historii muzyki	
1. Żywy równoległy kompozytorów	146
1.1. ... <i>falszywie przedstawiano jego życie i twórczość</i>	156
1.2. ... <i>żył w epoce rewolucji, walki klas i niedoli chłopów</i>	159
1.3. ... <i>dojrzał pod wpływem mistrzów</i>	161
1.4. ... <i>odczuwał niechęć wobec klas uprzywilejowanych</i>	169
1.5. ... <i>dystansował się wobec religii</i>	176
1.6. ... <i>sympatyzował z klasami uciskanymi</i>	182
1.7. ... <i>przyjaźnił się z Rosjanami</i>	190
1.8. ... <i>pisał dzieła inspirowane rewolucją</i>	191
1.9. ... <i>czerpał z muzyki ludowej</i>	207

2. Leona Schillera reinterpretacja oper Stanisława Moniuszki	217
3. Elementy ciągłości w przedstawieniach kompozytorów	233
4. Renesans w muzyce — tradycja wymyślona realizmu socjalistycznego	249
Zakończenie	259
Bibliografia	266
Summary	283
Indeks osób	286